

Алеко Константинов

Покана

Умоляват се софийските любители на българската природа да започнат в неделя, на 27 август, на Черни връх на Витоша, где то точно в 12 часа през деня ще се открие заседание за състоянието на един клуб на българските туристи. Поканата се отнася до всички любители, навършили 20-годишна възраст.

От няколко любители пешеходци

– Глупости! – ще кажат някои наши велемудри държавници и политикани, привикнали да се движат само в сферата на висшата политика и да вършат само велики дела.

– Луди хора! – ще кажат разкисналите и преждевременно сбабените вечни посетители на кафенетата и академите.

– Блазе им! – ще рекат с въздишка тия, на които природен недостатък, болест или нещастен случай е подкосил нозете или е разклатено общото състояние на здравето им.

– Браво! – ще извикат всички жизнерадостни сили на българската столица, всички тия, които са умели да се ползват най-добре от свободното си време и са търсили душевен покой и чисто наслаждение в дивата прелест и поражаящото величие на нашата чудна природа.

Не помня Вазов ли или друг някой е написал: „Господа, изучете България, за да я обикнете.“ Е, вярвайте бога, няма по-света истина от изразената в тези думи. Изучете България! Но богатствата и хубостите на България не се изучават по географическите карти, нито с разходки на фаетон по гладките шосета, нито от прозорците на железничните вагони. Тия пътища са опитомени, те са вече изучени и по тях се движи вече от запад към изток цивилизацията с всичките ѝ прелести и мерзостите. Не тук, не, а в девствените лесове, в едва пристъпните скали, в дооблачните върхове, около вечните снегове, при горните езера, до островърхите тронове на дивите кози, при жилищата на сърните и елените, около кристалните потоци със сребриста пъстърва, в царството на орлите и многократните екове – там, там е хубавата, дивната омайната майка България. Там замират страстите и тревогите, там се успокоява душата и едно нямно съзерцание пълни с блаженство сърцето ти. От върховете на Мусала, на Попова шапка, на Еленин връх, на Черни връх иска ти се да имаш един гръмотевичен глас, па да викнеш: „Братия, напуснете навреме вашата жажда за злато, вашата жажда за власт, вашето суетно стремление за първенство, вашето ядовито перо, напуснете меките

постелки, излезте из димните кафенета, из пращните улици, напуснете за няколко дни града и дойдете тука, на тази височина от 2500 метра, изпитайте поне за кратко време едно истинско чисто наслаждение и вий ще се преобразите, вий ще станете по-добри, по-здрави, по-уравновесени, по-жизнерадостни.“

С радост посрещаме инициативата на няколко любители на българската природа за основаването на един туристически клуб. Ползата от такъв клуб е очевидна: членовете му, сгруппирани в дружество, ще възбуждат и поддържат взаимно любов към обиколки на живописните местности из България; ще се запознават със страната; ще се правят описания на разходките и местностите; между членовете, без съмнение, ще има лица научно подготвени, за да могат да изследват флората, фауната, минералните богатства, етнографията, геологията, географията; ще се държат сказки за български или иностранны интересни пътувания между членовете; клубът може да дава сведения и да бъде полезен на тях, които желаят да посетят някои места, за да добият право и те да станат чинове. Клубът, като се усили, може да има свой орган, в който ще се описват пътуванията и изследванията на членовете му и ще се пропагандира отварянето на клонове или отделни такива клубове и из другите градове на България. Клубът ще може да препоръчва на правителството някои мерки за улеснение на пътуванията и предупреждение на заблудяванията из непроходими и непристъпни места. Ще се устройват конкурси и общи разходки и прочее.

Малко оригинална наистина, но е прекрасна идеята на инициативите да свикат заседанието на Черни връх на Витоша. Който не може да се покачи поне на Черни връх, той не заслужава да бъде член на клуба. Този клуб ще има за образец алпийските клубове. За такива опитни пешеходи като г. Ив. Вазов, Ив. Грозев, д-р Моллов, д-р Мирков, д-р Данев, Ем. Иванов, д-р Ив. Шишманов, д-р Кръстев, д-р Ив. Георгов, д-р Георгиев, д-р Червениванов, Вл. Селджобалиев и за всичките почти членове на ловчийското дружество ще бъде една играчка да се изкачат на Витоша и на тях почтени господа преди всичко прилича да се явят като основателни членове на този клуб, който ще принесе голяма полза и удоволствие не само за членовете му, но и за цялото общество.

Един практически съвет за тях, които не са още посещавали Черни връх и желаят да се явят в неделя, при откриване на заседанието. Който за пръв път се качи на Витоша, трябва непременно да има водач. Водачи винаги се намират по празнични дни във всичките села в полите на Витоша. Плаща им се от 2–3 лева. Може да се възлиза с кон от селата

Владая и Княжево. Тези два пътя са най-леките, но е дълго разстоянието до Черни връх. За кон се плаща от 4–8 лева. За пешеходите най-късият път е през с. Драгалевци, а най-удобният – през с. Железница, само че това село е доста далеч от София. Последният път води без заобиколки прямо на Черния връх и тук не е нужен никакъв водач. Във всякой случай, с кон или пеши, трябва още от събота вечер да се отиде в селото, от което ще се възлиза. Най-приятно е възлизанието, ако се почне поне два часа преди изгриване на слънцето, за да може изгревът да се свари на известна височина, гдето е сравнително по-прохладно и следователно по-леко за ход. Няма съмнение, че е още по-приятно да видиш от самия връх как изгрива слънцето, но това удоволствие могат да си доставят само опитните туристи. Провизия трябва да се вземе от града. Облеклото трябва да бъде леко, но е необходим запас от дебела дреха, а още по-добре шал (плед), който може да служи и за постилка, и за завивка, според нуждата. Опитни водачи: за през Владая търсете Димитър Маринов, през Княжево – Коста Комитата, през Драгалевци – Ангелко Билерина, през Бистрица – Ангелко и прочее.

Тия господа, които се намерят в неделя, по 12 часа, на Черния връх, при откриване на заседанието, ще бъдат *основателни членове*.

Колко е желателно да не се отнесат небрежно и високомерно българските туристи към тази покана. А пък столичните вестници се умоляват да бъдат тъй добри и напечатат поканата.

София, 22 август 1895 г.

Господин редакторе,

Бъдете тъй добри да поместите горнето като подлистник на в. „Знаме“.

КРАЙ

Източник: Словото

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3722>]